

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-148/14

Bundesrepublik Deutschland
κατά
Nordzucker AG

(αίτηση του Bundesverwaltungsgericht για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Περιβάλλον — Οδηγία 2003/87/ΕΚ — Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης — Καθορισμός των ορίων της υποχρέωσης παράδοσης των δικαιωμάτων — Κυρώσεις — Άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 3»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 29ης Απριλίου 2015

1. Ένδικη διαδικασία — Αίτηση επανάληψης της προφορικής διαδικασίας — Αίτημα κατάθεσης παρατηρήσεων επί των νομικών ζητημάτων που τίθενται με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα — Προϋποθέσεις της επανάληψης

(Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 23· Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου, άρθρο 83)

2. Περιβάλλον — Ατμοσφαιρική ρύπανση — Οδηγία 2003/87 — Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου — Φορέας εκμετάλλευσης ο οποίος παραδίδει αριθμό δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου αντίστοιχο προς τις δηλωθείσες και ελεγχθείσες εκπομπές — Πρόσθετος έλεγχος εκ μέρους της αρμόδιας εθνικής αρχής, από τον οποίο προέκυψε ότι είχαν δηλωθεί λιγότερες εκπομπές — Δεν χωρεί επιβολή του προστίμου που προβλέπεται για την περίπτωση όπου δεν παραδίδεται επαρκής αριθμός δικαιωμάτων κατά το πέρας της προθεσμίας — Απόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν ποια θα είναι η κύρωση — Παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας — Δεν υφίσταται

(Οδηγία 2003/87 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρα 6 § 2, στοιχείο ε', 12 § 3 και 16 §§ 1 και 3)

1. Βλ. το κείμενο της απόφασης.

(βλ. σκέψη 24)

2. Το άρθρο 16, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/87, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2004/101, έχει την έννοια ότι δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση φορέα εκμετάλλευσης ο οποίος παραδίδει μεν αριθμό δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου αντίστοιχο προς τις εκπομπές του προηγούμενου έτους όπως έχουν δηλωθεί σε έκθεση ελεγχμένη κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 15 της ίδιας οδηγίας, εν συνεχεία όμως προκύπτει, κατόπιν πρόσθετου ελέγχου που πραγματοποιεί η αρμόδια εθνική αρχή μετά το πέρας της προθεσμίας παράδοσης, ότι είχαν δηλωθεί λιγότερες εκπομπές από τις πραγματικές και ότι, ως εκ τούτου,

παραδόθηκε ανεπαρκής αριθμός δικαιωμάτων. Απόκειται στα κράτη μέλη να ορίσουν ποιες κυρώσεις μπορούν να επιβληθούν σε μια τέτοια περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/87.

Συναφώς, πρώτον, η γενική οικονομία της οδηγίας 2003/87 στηρίζεται στην επακριβή καταγραφή των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου τα οποία οι φορείς εκμετάλλευσης αποκτούν, κατέχουν, μεταβιβάζουν και ακυρώνουν. Η υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης να παραδίδουν προς ακύρωση, έως τις 30 Απριλίου του τρέχοντος έτους, αριθμό δικαιωμάτων ίσο προς τις συνολικές εκπομπές τους κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, η οποία μνημονεύεται οπωσδήποτε στην άδεια εκπομπής αερίων θερμοκηπίου δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο ε', της οδηγίας αυτής, και διατυπώνεται απερίφραστα στο άρθρο 12, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας, είναι η μοναδική για την οποία η εν λόγω οδηγία, και ειδικότερα το άρθρο 16, παράγραφος 3, προβλέπει συγκεκριμένη κύρωση, ενώ η κύρωση για κάθε άλλη συμπεριφορά αντίθετη προς τις διατάξεις της επαφίεται, δυνάμει του άρθρου 16 της ίδιας οδηγίας, στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών.

Δεύτερον, ο έλεγχος των εκθέσεων για τις εκπομπές συνιστά εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση της παράδοσης δικαιωμάτων. Εφόσον η οδηγία 2003/87 δεν προβλέπει άλλους μηχανισμούς ελέγχου ούτε εξαρτά την παράδοση των δικαιωμάτων από άλλη προϋπόθεση πέραν του πορίσματος του ελεγκτή ότι η έκθεση για τις εκπομπές είναι ικανοποιητική, το κατ' αποκοπήν πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής πρέπει να επιβάλλεται στους φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με την προαναφερθείσα υποχρέωση, είτε επειδή δεν παραδίδουν δικαιώματα είτε επειδή ο αριθμός των δικαιωμάτων που παραδίδουν δεν αντιστοιχεί στις εκπομπές οι οποίες έχουν δηλωθεί στην έκθεση εκπομπών. Κατόπιν τούτου, μολονότι η εν λόγω οδηγία δεν εμποδίζει τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να πραγματοποιούν πρόσθετους ελέγχους ή εξακριβώσεις στοιχείων, δεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλεται αυτομάτως κύρωση για παράβαση μιας υποχρέωσης η οποία δεν προσδιορίζεται σαφώς.

Τέλος, η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται και υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας. Πράγματι, η αυτόματη επιβολή του κατ' αποκοπή πρόστιμου που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/87 θα ήταν δυσανάλογο μέτρο, δεδομένου ότι ο φορέας εκμετάλλευσης, υπό την επιφύλαξη ότι ήταν όντως καλόπιστος, δεν δύναται να προβλέψει με αρκετή βεβαιότητα ποιο θα είναι το αποτέλεσμα τέτοιων πρόσθετων ελέγχων.

(βλ. σκέψεις 28-30, 32, 34, 35, 37, 38, 41, 43, 45 και διατακτ.)